

שוב הוכח: העיתונות מנצחת כשהיא לוחמת.

אריה גנגר ויתר על המישרה בצמרת מערכת הביטחון. לאריק שרון לא היתה ברירה: הוא הבין כי מחיר המינוי עולה בהרבה על התועלת שבגביו. היה זה ניצחון מהיר של דעת הקהל. שוב הוכח כי התקוממות מוסרית אמיתית של הציבור, בהגת עיתונות לוחמת הממלאה את שליחותה, יכולה לשנות דברים במדינת ישראל.

אם ניצחונות כאלה הם מעטים ונדירים, יש לכך רק סיבה אחת: חוסר הדבקות של העיתונות, ושל דעת הקהל בכלל, במשימתו. כי מאבק על הרמה המוסרית של מדינת ישראל.

גשרים תקינים. גנגר הלך כפי שבא: בענן של התחסדות. הוא העמיד פנים כאילו הוא מבקש עבודה בישראל, אחרי ש שרף אחרי את הגשרים באמריקה. היה זה עלבון לאינטליגנציה. גנגר לא התכוון לקבל כאן עבודה כל-שהי, אלא את המינוי שהועיד לו אריק שרון, ושפתח לפניו אפשרויות כבירות. הוא לא שרף שום גשרים, מישרו בארצות-הברית היא מטעם המיליונר-היורד משולם ריקליס. הטרור הכלכלי של אריק שרון, ולא תהיה לגנגר כל בעייה בקבלת משרותיו בחוזה.

אין שמץ של אמת בטענה כי הפרשה מוכיחה שאין ישראל מעוניינת בשיבת היורדים. כל יורד חוזר מתקבל בזה בברכה — אלא אם כן הוא מבקש כפרס על ירידתו לנהל את ענייני ישראל.

הממשלה

רבוחי: ההיסטוריה

רוקדת

שלוש פעמים תוך

זמן קצר נמשך

אריק שרון. ההמשך יבוא.

נדמה לי כי ההיסטוריה היהודית דומה לבצק. אפשר ללוש אותה, לגלגל אותה אנה ואנה, להכניס אותה לכל תבנית שהיא.

לפני שבועיים הכריז אריק שרון הכרזה גראנדיוזית: מיזכר-ההבנה עם ארצות-הברית, שעליו חתם זה עתה, הוא, "מיסמך היסטורי". השבוע קרע מנחם בגין באופן מילולי את ה"מיסמך ההיסטורי" וקבע כי, "עם ישראל חי 3700 שנה בלי מיזכר-ההבנה, ויוסיף לחיות בילעדיו עוד 3700 שנה".

כך רוקדת ההיסטוריה לפי חלילו של בגין.

מיזכר-ההבנה שזוררים. הקורבן האמיתי של התמוטטות היחסים עם ארצות-הברית (ראה חיסגרת) היה, בזירה הפנימית, אריאל שרון. הוא האיש שחתם על מיזכר-ההבנה, ו-שהטיף להשקפת-העולם שעמדה מאחוריו (ראה הנדון). קריעת ה"מיזכר" כפיסטינייר חסר-ערך מגיד את מעמדו.

אין ספק שיצחק שמיר, מתחרו על הירושה, אכן רצה לפגוע בי אריק, כאשר האשים כי מיזכר-ההבנה הפך את עמי-ישראל ל"בן-עובה".

היתה זאת המפלה השלישית של אריק תוך זמן קצר. תפיסתו כי שטחים הכבושים (המינהל האזרחי, גיבוש המנהיגות, "המתונה", שמי רת השקט) התמוטטה תוך ימים מעטים במיבחן המציאות. מינויו של אריה גנגר כעוזרו הבכיר הוכיח של עליידי דעת-הקהל הנזעמת (ראה לעיל). כמו במלחמת-שור, רים, ממתינים עתה מתחריו ויריביו לגיחתו הבאה.

מ עולם לא היתה עוד שיחה כזאת.

הסיגנון לא היה מיוחד-במינו. בשנות ה'30 נהגו דיקטטורים אירופיים לזמן אליהם את שגריריהן של מדינות שכנות, להטיח בפניהם מונולוגים ארוכים של זעם מפוברק וצדקנות מתחסדת, לפרוץ בהתקפים של חימה ולשלח אותם מעל פניהם, רועדים וחיוורים, כדי ש ידווחו על כך לממשלותיהם.

בתקופה מסוימת, אפלה מאוד, בתולדות האנושות, היה זה הסיגר נון הדיפלומטי המקובל.

אך ככל המיקרים האלה דיבר כך מנהיג של מעצמה גדולה אל הנציג האומלל של מדינת-זוטא הסרת-יאונים.

המיוחד בשיחה שהתקיימה בי יום הראשון השבוע בירושלים היה שהפעם התהפך המצב: כך דיבר ראש-הממשלה של מדינה בת שלושה וחצי מיליון תושבים אל נציג המדינה החזקה ביותר בעולם.

זה יכוד היה להיות מצי חיק — אבל זה לא הצחיק איש. ההרגשה היתה ש ראש ממשלת-ישראל, שהפך שליטי-חיד, איבד את עשי תונותיו. היו שהישו אותן, בלחש, למנהיג מפורסם אחר: מועמר קדאפי, "המשוגע מזוכ".

מיזכר אי-ההבנה

היה ה בגין, "במיטבו". הוא דיבר אל סס לואיס, השגריר האמריקאי, שהקשיב לדבריו בי חיוך קפוא ובפה סגור.

בגין הטיח בפניו 3700 שנים של היסטוריה יהודית, את האינקוויזיצייה הספרדית, את מלחמת אצ"ל בבריטים, את פיצוץ מלון המלך-דוד, את האנטי-שמיות. לא חסר הרבה, והיה מאשים את ארצות-הברית גם בשואה ובששה מיליון הקורבנות.

כל זה בא ימים מעטים בילבד אחרי שממשלת-ישראל חתמה על מיזכר-ההבנה עם ארצות-הברית, ש בו התחייבה לשרת את האינטרסים האמריקאיים בכל רחבי העולם. שישה ימים לפני השיחה בירושלים הכריז אריאל שרון, שנכח בשיחה, על כל המרחב מהודו ועד כוש כעל המרחב האסטרטגי, שבו תפ על ישראל כשותפה של ארצות-הברית (ראה הנדון).

איך אירע מהפך כה קיצוני תוך ימים כה-מעטים, שבהם לא אירע שום מאורע אשר שינה את הי אינטרסים של הצדדים?

היתה זאת הצטברות של מיזכר, השופמת אור מפי חיד על הדרך שבה מתקיימות כיום החלטות בישראל.

הדבר בא לידי ביטוי בפסוק אחד שאמר ביום הראשון ש-החוז, יצחק שמיר: "לא עלה על הדעת", אמר, "שנהיה בני-יערובה למיזכר-ההבנה".

האמת היא הפוכה: זהו הדבר הראשון שעשה על הדעת. כשאך חתמה ישראל על מיזכר-ההבנה האומלל, אמרו כל הפרשנים הרציניים כי המיסמך הזה יכבוד מעתה את יריה של ישראל.

הדבר לא נאמר במיסמך עצמו. לא היה גם צורך בכך. כי לאקט מדיני יש הגיון משלו. כאשר מר סיעה ישראל במרחב ובעולם כי בעלת-ברית רשמית של ארצות-הברית, נושאת ארצות-הברית באחריות למעשה, גם אם לא נאמר הדבר בשום מקום במפורש. היה

אתמול על ברית-המועצות - היום על ארצות-הברית

בגין

מזכריו

מדינת-החמה

צפוי שאחרי כל מעשה שלילי של ישראל יטילו הערבים והסובייטים את האחריות על ושינגטון. במילא גבר במידה ניכרת עניינה של ושינגטון במניעת מעשים ישראליים העלולים לפגוע באינטרסים האמריקאיים. המיזכר העניק ל"ארצות-הברית בעקיפין — אך כי צורה החלטית — זכות-וטו על מעשי ישראל. ישראל אכן הפכה בת-ערובה למיטמך.

זה היה ברור לכל בר-דעת. אך נראה שזה לא היה ברור למנחם בגין, לאריאל שרון וליצחק שמיר. כדברי שמיר: "זה לא עלה על הדעת".

כך הפך "מיזכר ההבנה" — תרגום משופש של מדי שגס-סלנג דיפלומטי אמריקאי — למיזכר-אי-ההבנה.

..אוקאזיון"

בשוק הפישכשים

א יי-ההכנה התגלתה במהירות-שיא ביגלל טעותו ה גדולה של מנחם בגין.

בצאתו מבית-החולים, ביום ה שני בשבוע שעבר, היתה לבגין הברקה. באותה שעה כבר היה בי עיצומו מסע-הדיכוי של המימשל הצבאי החדש בפולין. העולם כולו, וארצות-הברית במיוחד, היו מרוי חקים למתרחש בארץ-מולדתו ה אומללה של בגין. הוא החליט ל-בצל את ה"אוקאזיון" ולספח את רמת-הגולן לישראל.

לכן הגיש גם אייזנהואר אולטימטום לבגין. מחוסר ברירה התקפל בגין, יממה אחת בלבד אחרי שהכריז על מלכות ישראל השלישית, "מדן עד יוטבתה" (האי טיראן, במינוח הבגין-גולוני): הוא התחייב להחזיר בלי תנאי את כל השטחים שכבש.

זה היה לקח ברור. אך בגין נכנס לאותה המלכודת.

המעשה הישראלי עורר בושינגטון רוגז כביר. היו לכך סיבות טובות מאוד וצפויות מראש.

הקמת הדיקטטורה הצבאית בי פולין, בהשראה סובייטית, הנחילה לארצות-הברית יתרון מדיני ותע-מולתי כביר. הדבר יכול היה לחסל את התנועה הפאציפיסטית הגואה בארצות גאט'ו, לשחק את המי-לגות הקומוניסטיות באירופה, ל-חזק את תדמית ארצות-הברית כי נושאת אור החרות בעולם. לכן היה לארצות-הברית עניין חיוני בהתמקדותה של השומת-הלב ה עולמית במשבר הפולני.

המעשה של בגין הרס את הכל. הכל הישו אוטומטית את מעשיו של ראש-הממשלה הפולני בפולין עם מעשיו של ראש-הממשלה ה-פולני של ישראל. ארצות-הברית ירדה, ביני העולם, לרמתה של ברית-המועצות, כבעלת-חסות של מיטטר-דיכוי. תשומת-הלב הער למית וכותרות העיתונים התפצלו בין מאורעות פולין ורמת-הגולן. התמונות של ריכוזי צה"ל בגולן התחרו עם התמונות של ריכוזי הצבא הסובייטי בגבול פולין. מר-עצת-הביטחון גינתה את ישראל.

העובדה שישראל לא נועצה מ-ראש עם ארצות-הברית ולא קיבלה את אישורה למעשה כה מרחיק לכת הגבירה את הזעם האמריקאי. הסי-ברו של בגין ללואיס — "כוונתנו היתה שלא להביך אתכם!" — נשמע כלעג המוסיף חטא על פשע.

בגין ניצל "אוקאזיון" וכבר שהוא פוחד ממולח. לאחר-מעשה התברר כי לא היה כאלו אוקאזיון, אלא היה, כ"אפשר לנסח את צות כשיטות המתאימות לשוק-הפישכשים.

להגיב -

ועוד איך!

ה תגובה האמריקאית לא היתה רק תוצאה של התפרצות הזעם הלוהט, שנוסף על המי-שקעים הקודמים, היה בה גם הגיון פוליטי קר.

בעיקבות מיזכר-ההבנה, שאר-צות-הברית לא רצתה בו מלכתח-לה, אכן מטילים עליה הערבים את האחריות למעשי-ישראל. הדבר מחליש את מעמדם של המיטטרים הפרו-אמריקאיים במרחב, מעניק במאבק על דעת-הקהל הערבית יתרון גדול למדינות כמו סוריה ולוב.

כדי לצמצם את הנזק, החליטה ארצות-הברית להצביע בעד ה-הצעה הערבית במועצת-הביטחון — הצעה שאימה, בפעם הראשונה, אם כי בעקיפין בלבד, על נקיטת סנקציות נגד ישראל.

בניגוד למעשים קודמים של בגין — הפצצת הכור הגרעיני בבגדאד — הפצצת מישרי אשף ברובעי-המגורים בבירות — הסיפוח אינו פעולה חד-פעמית, שאי-אפשר ל-השיבה. הסיפוח הוא מצב מת-משך, ועל כן הוא ניתן לביטול. בכך התמקדה החלטת מועצת-